

DOSSIER LITERARI

HANS CHRISTIAN ANDERSEN 2025

1	LA PRINCESA DEL PÈSOL	2
	Versió original: <i>Prinsessen paa Ærten</i>	3
2	EL VESTIT NOU DE L'EMPERADOR	4
	Versió original: <i>Kejserens nye Klæder</i>	6
3	L'INTRÈPID SOLDAT DE PLOM	8
	Versió original: <i>Den standhaftige Tinsoldat</i>	10
4	L'ANEGUET LLEIG	11
	Versió original: <i>Den grimme Ælling</i>	13
5	LA VENEDORETA DE MISTOS	15
	Versió original: <i>Den lille Pige med Svovlstikkerne</i>	17

1. LA PRINCESA DEL PÈSOL

Una vegada hi havia un príncep que es volia casar amb una princesa, però havia de ser una princesa de bo de bo. Va viatjar per tot el món per trobar-ne, però en totes hi veia un as o un sis. De princeses, prou que n'hi ha, però no li assegurava ningú que fossin princeses de bo de bo, sempre hi havia un detall o altre que no acabava de lligar. I va tornar al seu casal molt entristit, perquè hauria volgut trobar una princesa de bo de bo.

Un dia, al vespre, es va desfermar el mal temps; llamps i trons, queia l'aigua a bots i barrals, feia por de debò. Van trucar a la porta del palau i el vell rei va anar a obrir la porta.

Era una princesa que justament passava pel carrer. Valga'm Déu, però, quina fila que feia, amb aquell aigua tan terrible! L'aigua li regalimava pels cabells i pel vestit, li entrava per la punta de les sabates i li sortia pels talons, i va dir que era una princesa de bo de bo.

«Molt bé, això ja ho veurem!», va pensar la reina vella, però no va dir res. Se'n va anar al dormitori, va treure tota la roba del llit i hi va deixar un pèsol. Tot seguit va agafar vint matalassos de llana, els va posar sobre el pèsol, i, encara, va posar vint matalassos més de ploma sobre els vint primers.

Era allí, que havia de dormir la princesa!

L'endemà al matí li van demanar com havia dormit.

–Oh, molt malament –va dir la princesa–. No he pogut aclucar els ulls en tota la nit. No sé pas què hi devia haver en aquell llit: una cosa dura se'm clavava a la pell i m'ha deixat tota plena de blaus... Quina nit, oh, quina nit!

D'aquesta manera van veure que havia de ser per força una princesa de bo de bo. Perquè tot i els vint matalassos de llana i els vint matalassos de ploma, ella havia sentit la molèstia del pèsol. I tothom sap que una pell tan delicada només la pot tenir una princesa de bo de bo.

I el príncep s'hi va casar, ben convençut que ho feia amb una princesa de bo de bo. I el pèsol, el van dur al Museu, i encara hi deu ser si no se l'ha emportat ningú.

I vet aquí una rondalla de bo de bo!

(Hans Christian Andersen. "La princesa del pèsol", *Els millors contes de...* Trad. Albert Jané. Barcelona: Combel, 2007, p. 25-27)

Versió original: PRINSESSEN PAA ÆRTEN

Der var engang en Prinds; han vilde have sig en Prindsesse, men det skulde være en *rigtig* Prindsesse. Saa reiste han hele Verden rundt, for at finde saadan en, men allevegne var der noget i Veien, Prindsesser vare der nok af, men om det vare *rigtige* Prindsesser, kunde han ikke ganske komme efter, altid var der noget, som ikke var saa rigtigt. Saa kom han da hjem igjen og var saa bedrøvet, for han vilde saa gjerne have en virkelig Prindsesse.

En Aften blev det da et frygteligt Veir; det lynede og tordnede, Regnen skyllede ned, det var ganske forskrækkeligt! Saa bankede det paa Byens Port, og den gamle Konge gik hen at lukke op.

Det var en Prindsesse, som stod udenfor. Men Gud hvor hun saae ud af Regnen og det onde Veir! Vandet løb ned af hendes Haar og hendes Klæder, og det løb ind af Næsen paa Skoen og ud af Hælen, og saa sagde hun, at hun var en virkelig Prindsesse.

“Ja, det skal vi nok faae at vide!” tænkte den gamle Dronning, men hun sagde ikke noget, gik ind i Sovekammeret, tog alle Sengklæderne af og lagde en Ært paa Bunden af Sengen, derpaa tog hun tyve Matrasser, lagde dem ovenpaa Ærten, og saa endnu tyve Ædderduuns-Dyner oven paa Matrasserne.

Der skulde nu Prindsessen ligge om Natten.

Om Morgenen spurgte de hende, hvorledes hun havde sovet.

“O forskrækkeligt slet!” sagde Prindsessen, “Jeg har næsten ikke lukket mine Øine den hele Nat! Gud veed, hvad der har været i Sengen? Jeg har ligget paa noget haardt, saa jeg er ganske bruun og blaa over min hele Krop! Det er ganske forskrækkeligt!”

Saa kunde de see, at det var en rigtig Prindsesse, da hun gjennem de tyve Matrasser og de tyve Ædderduuns Dyner havde mærket Ærten. Saa ømskindet kunde der ingen være, uden en virkelig Prindsesse.

Prindsen tog hende da til Kone, for nu vidste han, at han havde en rigtig Prindsesse, og Ærten kom paa Kunstkammeret, hvor den endnu er at see, dersom ingen har taget den.

See, det var en rigtig Historie!

(Hans Christian Andersen. “Prinsessen paa Ærten”, *Eventyr, fortalte for Børn*. Ny Samling. Første Hefte. København: C.A. Reitzel, 8. maj 1835, p. 41-42)

2. EL VESTIT NOU DE L'EMPERADOR

Tots dos estafes li demanaren que tingués la bondat d'acostar-se una mica més, i li demanaren si no li semblava d'un bell mostrejat i de colors delitoses.

Li assenyalaren el teler buit, i el pobre ministre mirà de fit a fit amb tota la força que pogué; però no aconseguí veure cap cosa, perquè, naturalment, no hi havia cap cosa a veure.

"Cels piadosos! —pensà—. És possible que jo sigui un ximple? Mai no m'ho hauria pensat, i cal que ningú no se n'assabenti. ¿No sóc escaient per al lloc que em fou confiat? Mai no diré que no puc veure la tela."

— Bé, senyor: que no ens dieu res, de la tela? digué el que feia veure que filava.

— Oh! És una formosor! Un encís! —digué el vell ministre, tot mirant a través de les seves ulleres—. Quin mostrejat, i quines colors! Diré a l'emperador, per ma fe, que la tela m'ha plagut una cosa de no dir.

— Ens delecta de sentir-vos-ho —feren els filadors. I després anomenaren totes les colors i descrigueren l'especial mostrejat.

El vell ministre parà gran esment en les coses que digueren, per poder repetir-les quan retornés al palau i veiés l'emperador.

Després els teixidors seguiren demanant més diners, més seda i més or, per poder continuar filant; però tot anà a raure a la seva butxaca: ni un cap de fil no anà a raure dins el teler. Ells, doncs, continuaren, igual que sempre, filant amb els telers buits.

L'emperador no trigà gaire temps a enviar un altre fidel funcionari per veure com la tela anava avançant, i si estaria llesta aviat. Li esdevingué igual cosa que al ministre: vingà mirar i mirar; però, com que no hi havia sinó el teler buit, no pogué veure absolutament res.

— No us apar que és una bella peça de tela? —digeren tots dos estafes, mostrant i explicant el bell mostrejat, les belles colors, que era impossible de veure, perquè no existien.

"Massa conec que no sóc un ximple! —pensà l'home—. Així és que dec ésser inepte per a l'alta posició que m'ha estat conferida. Ho trobo d'allò més estrany, ça com lla. Però, tanmateix, hom ha de mirar que ningú n'hegui esment.

Així és que lloà la tela que no veia, i els assegurà que l'embadalien les belles colors i l'originalitat del dibuix.

— És verament enciser! —digué a l'emperador.

Tota la gent de la ciutat parlava d'aquella esplèndida tela.

Aleshores que sí?, que a l'emperador el temptà el gust que tindria de veure-la mentre encara era al teler.

Per tant, acompanyat d'una colla de cortesans selectes, entre els quals hi havia els dos fidels funcionaris que ja havien vist abans la tela imaginària, anà a visitar aquells dos estafes tan murrís que anaven treballant, tan de valent com havien fet sempre, amb els telers buits.

— És magnífica! —digueren ensems els dos honorats funcionaris—. Repareu, Majestat, quin dibuix! Quines colors!

I assenyalaren el teler buit, perquè es creien que els altres veien la tela ben segur.

"Déu meu! —pensà l'emperador—. No veig absolutament res! Això és terrible! Soc un ximple? Soc inepte per a la corona imperial? Ah! No podia esdevenir-me cosa pitjor."

— Oh! És una bellesa! —digué l'emperador—. ¡Li dono la meva aprovació més alta!

I mogué el cap amb satisfacció, tot mirant el teler buit. Res no l'hauria pogut decidir a reconèixer que no veia cap cosa absolutament.

Tot el seguici mirà i tornà a mirar; però no veié altra cosa que els altres que havien mirat. Tanmateix, però, tots exclamaren, amb Sa Majestat:

— És una bellesa!

I li aconsellaren que es posés un vestit fet d'aquella prodigiosa tela en l'avinentsa d'una gran processó que precisament estava a punt de celebrar-se.

— És magnífica! Sumptuosa! Excel·lent! —digueren, l'una boca darrera l'altra: tothom n'estava igualment enamorat.

L'emperador donà a cada un dels bergants un orde de cavalleria per a posar-se al trau i el títol de Cavallers teixidors.

(Hans Christian Andersen. "El vestit nou de l'emperador", *Rondalles de...* Trad.: Josep Carner i Marià Manent. Barcelona: Joventud, 1969 [1933], p. 214-215)

Versió original: KEJSERENS NYE KLÆDER

Begge Bedragerne bad ham være saa god at træde nærmere og spurgte, om det ikke var et smukt Mønster og deilige Farver. Saa pegede de paa den tomme Væv, og den stakkels gamle Minister blev ved at spile Øinene op, men han kunde ikke see noget, for der var ingen Ting. "Herre Gud!" tænkte han, "skulde jeg være dum! Det har jeg aldrig troet, og det maa ingen Mennesker vide! skulde jeg ikke due til mit Embede? Nei det gaaer ikke an, at jeg fortæller, jeg ikke kan see Tøiet!"

"Naa, de siger ikke noget om det!" sagde den ene, som vævede!

"O det er nydeligt! ganske allerkjæreste!" sagde den gamle Minister og saae igjennem sine Brillen, "dette Mønster og disse Farver! — ja, jeg skal sige Keiseren, at det behager mig særdeles!"

"Naa det fornøier os!" sagde begge Væverne, og nu nævnede de Farverne ved Navn og det sælsomme Mønster. Den gamle Minister hørte godt efter, for at han kunde sige det samme, naar han kom hjem til Keiseren, og det gjorde han.

Nu forlangte Bedragerne flere Penge, mere Silke og Guld, det skulde de bruge til Vævning. De stak Alt i deres egne Lommer, paa Væven kom ikke en Trevl, men de bleve ved, som før, at væve paa den tomme Væv.

Keiseren sendte snart igjen en anden skikkelig Embedsmand hen for at see, hvorledes det gik med Vævningen, og om Tøiet snart var færdigt. Det gik ham ligesom den anden, han saae og saae, men da der ikke var noget uden de tomme Væve, kunde han ingen Ting see.

"Ja, er det ikke et smukt Stykke Tøi!" sagde begge Bedragerne og viste og forklarede det deilige Mønster, som der slet ikke var.

"Dum er jeg ikke!" tænkte Manden, "det er altsaa mit gode Embede, jeg ikke duer til? Det var løierligt nok! men det maa man ikke lade sig mærke med!" og saa roste han Tøiet, han ikke saae, og forsikkrede dem sin Glæde over de skønne Couleurer og det deilige Mønster. "Ja det er ganske allerkjæreste!" sagde han til Keiseren.

Alle Mennesker i Byen talte om det prægtige Tøi.

Nu vilde da Keiseren selv see det, medens det endnu var paa Væven. Med en heel Skare af udsøgte Mænd, mellem hvilke de to gamle skikkelige Embedsmænd vare, som før havde været der, gik han hen til begge de listige Bedragere, der nu vævede af alle Kræfter, men uden Trevl eller Traad.

"Ja er det ikke magnifique!" sagde begge de skikkelige Embedsmænd. "Vil deres Majestæt see, hvilket Mønster, hvilke Farver!" og saa pegede de paa den tomme Væv, thi de troede, de andre vistnok kunde see Tøiet.

“Hvad for noget!” tænkte Keiseren, “jeg seer ingen Ting! det er jo forfærdeligt! er jeg dum? duer jeg ikke til at være Keiser? Det var det skrækkeligste, som kunde arrivere mig! “O det er meget smukt!” sagde Keiseren, “det har mit allerhøieste Bifald!” og han nikkede tilfreds og betragtede den tomme Væv; han vilde ikke sige, at han ingen Ting kunde see. Hele Følget, han havde med sig, saa og saa, men fik ikke mere ud af det, end alle de Andre, men de sagde ligesom Keiseren, “o det er meget smukt!” og de raadede ham at tage disse nye, prægtige Klæder paa første Gang, ved den store Procession, som forestod. “Det er magnifique! nysseligt, excellent!” gik det fra Mund til Mund, og man var allesammen saa inderligt fornøiede dermed. Keiseren gav hver af Bedragerne et Ridderkors til at hænge i Knaphullet og Titel af Vævejunkere.

(Hans Christian Andersen. “Kejserens nye Klæder”, *Eventyr, fortalte for Børn*. Ny Samling. I:3. København: C.A. Reitzel, 7. april 1837, p. 108-110)

3. L'INTRÈPID SOLDAT DE PLOM

Vet aquí que una vegada eren vint-i-cinc soldats de plom, tots ells germans, perquè havien estat fosos amb l'estany d'una mateixa cullera vella. Duien l'arma al braç, miraven sempre dret, endavant, i duien un superb uniforme vermell i blau.

Les primeres paraules que varen sentir en aquest món va ser quan van aixecar el tap de la capsa on estaven tancats.

— Oh! Quins soldadets de plom més bonics!

Era un nen que parlava així picant de mans: li acabaven de fer aquell present perquè era el seu sant. Va arrengrer tot seguit els soldats de plom sobre la taula. S'assemblaven entre ells com gotes d'aigua, fora d'un, el que havia sigut fos l'últim.

No hi havia hagut prou plom i no li havien pogut fer més que una cama; però per això no es tenia menys dret que els altres amb tot i les seves dues cames, i va ser l'únic d'entre tots que va tenir aventures dignes de ser contades.

Damunt la taula on va ser arrengrerat el batalló de soldats, hi havia moltes joguines; però, entre altres, un deliciós castellet de cartró. Al davant, s'hi veia un caminal de bonics arbres que conduïa a un mirall rodó figurant un estany on nedaven uns cignes de cera. Per les finestres es veia l'interior de les sales, esplèndidament decorades i moblades. Però, més encara que totes aquestes meravelles artístiques, cridava l'atenció una gentil senyoreta que s'estava al vestíbul del castellet. Era de cartró ella també, però duia un vestit de mussolina autèntica i extremadament fina, una cinta de seda blava entorn del coll, i, tirat sobre les espatlles, un xal de color de rosa, i en els cabells una magnífica rosa de lluentons. Aixecava els braços enlaire.

Era una ballarina. Per figurar cert pas de ball, tenia una de les seves cames aixecada cap endarrere. Però el bon soldat de plom va pensar-se que només tenia una cama, com ell, i tal vegada això era el que més li agradava d'ella.

— Heus aquí la dona que em convidria —es deia; — però es massa senyora per a mi. La seva casa es un palau: la meva, una pobra capsa de fusta blanca on vivim vint-i-cinc. Però si almenys la pogués conèixer!

El soldadet va estar molt content quan el nen el va posar sobre una capsa grossa que hi havia prop del castell. Des d'allà podia admirar tant com volgués la formosa noia, que, sense perdre l'equilibri, continuava tenint-se coratjosament sobre una sola cama.

Quan al vespre varen posar els altres soldats a la capsa, se'l varen descuidar allà on havia estat durant el dia. Cap a mitja nit les joguines varen voler divertir-se una mica pel seu compte. El putxinel·li saltironava bojament; la baldufa voltava

i xiulava de fort i de ferm; els soldats es bellugaven dintre de la capsa, i haurien sortit de tot cor per a prendre part a la festa...

(Hans Christian Andersen. "L'intrèpid soldat de plom", *La dona d'aigua i altres contalles*. Trad. J. Massó Ventós. Barcelona: Biblioteca Popular de "L'Avenç", 1911, p. 2-3)

Versió original: DEN STANDHAFTIGE TINSOLDAT

Der var engang fem og tyve Tinsoldater, de vare alle Brødre, thi de vare fødte af en gammel Tinskee. Geværet holdt de i Armen og Ansigtet satte de lige ud; rød og blaa, nok saa deilig var Uniformen. Det Allerførste, de hørte i denne Verden, da Laaget blev taget af Æsken, hvori de laae, var det Ord: "Tinsoldater!" det raabte en lille Dreng og klappede i Hænderne; han havde faaet dem, for det var hans Geburtsdag, og stillede dem nu op paa Bordet. Den ene Soldat lignede livagtig den anden, kun en eneste var lidt forskjellig; han havde eet Been, thi han var blevet støbt sidst, og saa var der ikke Tin nok; dog stod han ligesaa fast paa sit ene, som de andre paa deres to, og det er just ham, som bliver mærkværdig.

Paa Bordet, hvor de bleve stillede op, stod meget andet Legetøi; men det, som faldt meest i Øinene, var et nydeligt Slot af Papir. Gjennem de smaa Vinduer kunde man see lige ind i Salene. Udenfor stode smaa Træer, rundt om et lille Speil, der skulde see ud som en Sø; Svaner af Vox svømmede derpaa og spillede sig. Det var altsammen nydeligt, men det Nydeligste blev dog en lille Jomfru, som stod midt i den aabne Slotsdør; hun var ogsaa klippet ud af Papir, men hun havde et Skjørt paa af det klareste Linon og et lille smalt blaat Baand over Skulderen ligesom et Gevandt; midt i det sad en skinnende Paillette, lige saa stor som hele hendes Ansigt. Den lille Jomfru strakte begge sine Arme ud, for hun var en Dandserinde, og saa løftede hun sit ene Been saa høit i Veiret, at Tinsoldaten slet ikke kunde finde det og troede, at hun kun havde eet Been ligesom han.

"Det var en Kone for mig!" tænkte han; "men hun er noget fornem, hun boer i et Slot, jeg har kun en Æske, og den ere vi fem og tyve om, det er ikke et Sted for hende! dog jeg maa see at gjøre Bekjendtskab!" og saa lagde han sig saa lang han var bag en Snuustobaksdaase, der stod paa Bordet; der kunde han ret see paa den lille fine Dame, som blev ved at staae paa eet Been, uden at komme ud af Balancen.

Da det blev ud paa Aftenen, kom alle de andre Tinsoldater i deres Æske og Folkene i Huset gik til Sengs. Nu begyndte Legetøiet at lege, baade at komme Fremmede, føre Krig og holde Bal...

(Hans Christian Andersen. "Den standhaftige Tinsoldat", *Eventyr, fortalte for Børn*. Ny Samling. Første Hefte. København: C.A. Reitzel, 2. october 1838, p. 121-122)

4. L'ANEQUET LLEIG

El camp era aleshores un bé de Déu. Corria l'estiu. El blat era daurat, i les civades encara eren verdes. El fenc era amuntegat damunt les riques prades de les fondàries, per on feia via la cigonya, tot parlotejant en egipcià, el llenguatge que li havia ensenyat la seva mare.

Al volt del camp i la prada hi havia boscos que no s'acabaven mai i en mig dels quals dormien estanys profunds. Sí, l'encontrada era verament delitosa. A l'indret més assolellat hi havia una casa vella, voltada d'uns fossats que s'endinsaven força; i grans fulles de repalassa brollaven de les parets de la casa fins arran mateix de l'aigua. Algunes eren tan grans que un infantó podia aixoplugar-se sota d'elles. Entre les fulles, l'arrecerament era tan gran com al cor d'una boscúria; i allí hi havia una ànega asseguda damunt son niu. Precisament estava curant sos aneguets; però gairebé estava cansada de seure, de tant de temps que la cosa durava. Altrament tenia molt poques visites, perquè les altres ànegues s'estimaven més de nedar d'ací d'allà dels fossats que no pas de remenar les anques allí dalt, sota les fulles de repalassa, parlotejant amb ella.

A la fi l'un ou darrera l'altre començà de petar. — Xip!, xip! —feien. Tots els menuts havien entrat a la vida, i empenyien el cap enfora.

— Cuac, cuac! —digué l'ànega. I tots ells començaren de fer — Cuac! —tan fort com saberen, i miraren al seu voltant, a totes bandes, entre les fulles verdes. La mare els deixà mirar tant com els vingué de grat, perquè el verd és bo per als ulls.

— Que n'és, de gran, el món, verament! —digueren tots els menuts. Perquè, tanmateix, tenien molt més d'espai per moure's que no pas quan eren a dins la closca.

— Que us penseu que és això, tot el món? —digué la mare. — S'estén una pila a l'altra banda del jardí, i agafa fins i tot el jardí del rector; però no he arribat mai tan enllà. Suposo que ja sou tots aquí? — I va alçar-se. — No, veig que encara no hi sou tots: l'ou més gros encara jeu aquí. Per quant de temps n'hi haurà? — I tornà a asseure's damunt el niu.

— Bé, com va la cosa? —digué una ànega vella que havia vingut a fer-li una visita.

— Aquest ou no acaba mai —respongué l'oca asseguda — la closca no es vol petar; però mireu-vos els altres: són els aneguets més formosos que mai hagi vist; exactament iguals al pare, el pocapena! Mai no se'l veu per casa.

— Deixeu-me veure l'ou que no es vol petar —digué la vella ànega. — Podeu estar segura que és un ou de gall dindi! Una vegada em van estafar així, i vaig tenir mals de cap i cabòries sense fi ni compte amb els menuts, perquè us puc

ben dir que l'aigua els esgarrifa. No hi hagué manera: vaig cloquejar i aferrussar-m'hi, però no en vaig treure res. Deixeu-me veure l'ou! Si és un ou de gall dindi! Deixeu-lo de banda, i ensenyeu els altres menuts a nedar.

— El covaré una mica més: he covat tan de temps que bé puc continuar fins a la fira de sant Joan.

— Com us plagui —digué l'ànega vella, i se n'anà.

A la fi l'ou gruixut va petar. — Xip! xip! —digué el menut. I es llançà enfora. Que n'era de gros i de lleig! L'ànega se'l mirava.

— És un aneguet monstruosament gros —digué: —cap dels altres no s'hi assemblava. Serà, tanmateix, un ou de gall dindi? Ben aviat ho esbrinarem: a l'aigua anirà a raure, baldament l'hi hagi de tirar a puntades de peu jo mateixa.

(Hans Christian Andersen. “L’aneguet lleig”, *Contes d’...* Trad. Joan d’Albaflor (pseud. de Josep Carner). Barcelona: Catalana, 1918, p. 123-126)

Versió original: DEN GRIMME ÆLLING

Der var saa deiligt ude paa Landet; det var Sommer, Kornet stod guult, Havren grøn, Høet var reist i Stakke nede i de grønne Enge, og der gik Storken paa sine lange, røde Been og snakkede ægyptisk, for det Sprog havde han lært af sin Moder. Rundtom Ager og Eng var der store Skove, og midt i Skovene dybe Søer; jo, der var rigtignok deiligt derude paa Landet! Midt i Solskinnet laae der en gammel Herregaard med dybe Canaler rundt om, og fra Muren og ned til Vandet voxte store Skræppeblade, der vare saa høie, at smaa Børn kunde staae opreiste under de største; der var ligesaa vildsomt derinde, som i den tykkeste Skov, og her laae en And paa sin Rede; hun skulde ruge sine smaae Ællinger ud, men nu var hun næsten kjed af det, fordi det varede saa længe, og hun sjældent fik Visit; de andre Ænder holdt mere af at svømme om i Canalerne, end at løbe op og sidde under et Skræppeblad for at snaddre med hende.

Endelig knagede det ene Æg efter det andet: »pip! pip!« sagde det, alle Æggeblommerne vare blevne levende og stak Hovedet ud.

»Rap! rap!« sagde hun, og saa rappede de sig alt hvad de kunde, og saae til alle Sider under de grønne Blade, og Moderen lod dem see saa meget de vilde, for det Grønne er godt for Øinene.

»Hvor dog Verden er stor!« sagde alle Ungerne; thi de havde nu rigtignok ganske anderledes Plads, end da de laae inde i Ægget.

»Troer I, det er hele Verden!« sagde Moderen, »den strækker sig langt paa den anden Side Haven, lige ind i Præstens Mark! men der har jeg aldrig været! - I ere her dog vel Allesammen!« - og saa reiste hun sig op, »nei, jeg har ikke alle! det største Æg ligger der endnu; hvor længe skal det vare! nu er jeg snart kjed af det!« og saa lagde hun sig igjen.

»Naa hvordan gaaer det?« sagde en gammel And, som kom for at gjøre Visit.

»Det varer saa længe med det ene Æg!« sagde Anden, som laae; »der vil ikke gaae Hul paa det! men nu skal Du see de andre! de ere de deiligste Ællinger jeg har seet! de ligne Allesammen deres Fader, det Skarn han kommer ikke og besøger mig.«

»Lad mig see det Æg, der ikke vil revne!« sagde den gamle. »Du kan troe, at det er et Kalkun-Æg! saaledes er jeg ogsaa blevet narret engang, og jeg havde min Sorg og Nød med de Unger, for de ere bange for Vandet, skal jeg sige Dig! jeg kunde ikke faae dem ud! jeg rappede og snappede, men det hjalp ikke! - Lad mig see Ægget! jo, det er et Kalkun-Æg! lad Du det ligge og lær de andre Børn at svømme!«

»Jeg vil dog ligge paa det lidt endnu!« sagde Anden; »har jeg nu ligget saalænge, saa kan jeg ligge Dyrehavstiden med!«

»Vær saa god!« sagde den gamle And, og saa gik hun.

Endelig revnede det store Æg. »Pip! pip!« sagde Ungen og væltede ud; han var saa stor og styg. Anden saae paa ham: »Det er da en forfærdelig stor Ælling den!« sagde hun; »ingen af de andre see saadanne ud! det skulde dog vel aldrig være en Kalkun-Kylling! naa, det skal vi snart komme efter! i Vandet skal han, om jeg saa selv maa sparke ham ud!«

(Hans Christian Andersen. "Den grimme Ælling", *Nye Eventyr*. Første Bind. Første Samling. København: C.A. Reitzel, 11. november 1843, p. 31-32)

5. LA VENEDORETA DE MISTOS

Les mans de la pobra nena estaven enrampades. Quin bé que faria l'escalfor d'un misto! Si ella gosés agafar-ne un, rascar-lo a la paret i escalfar-s'hi els dits! A l'últim va agafar-ne un. Que bé que cremava! La flama, primer blava i verda, va emblanquir-se i envermellir-se successivament, i envoltà el petit tros de fusta, que projectava a poca distancia una claror viva i alegre.

Mentre la nena tenia les mans a sota el misto, brillava com un tros de carbó, clar, ardent. Ah! La llum meravellosa! Va semblar a la nena que estava davant d'una estufa de ferro, amb brillants ornaments de coure. El foc hi cremava alegrement i escampava una dolça tebior. Ah! Quin bé que feia! Les manetes s'escalfaven a la flama, i fins la que aguantava el misto tenia el dit xic que semblava bullent. Ah! Poder quedar-se així llargues hores, tot el temps, davant un bon foc en una nit glaçada d'hivern, quan la neu cobreix la terra i quan bufa el vent del nord!

Ja allargava els peus per a escalfar-se'ls, quan la flama s'apagà i l'estufa va desaparèixer. Estava asseguda al carrer amb el tros de misto cremat al cap dels dits.

Va mirar-ho tota parada, no comprenent per què el foc s'havia apagat. Després va pensar que els mistos li havien donats per vendre i que el seu pare la renyaria en tornant a casa seva.

Però feia tant fred que l'obsessió va dominar-la. Va encendre'n un altre, que va cremar i va brillar. La llum va il·luminar la paret, que esdevingué transparent com un tul. La nena va mirar dintre la sala. La taula estava parada, amb unes tovalles brillants i plats de porcellana fina. Hi havia a sobre una oca rostida, farcida de prunes i de pomes. Però la cosa més extraordinària fou que l'oca saltà del plat i va posar-se a caminar vers la nena amb la forquilla i el ganivet clavats a l'esquena. Després... el misto va apagar-se i no va veure més que les parets massisses i fredes.

El somni havia fet lloc a la realitat: en comptes de la taula ben parada, el carrer negre i glaçat, tot blanc de neu, el griso que bufava i els escassos passants que es precipitaven a casa seva, ben calentons i indiferents a la misèria de la venedoreta.

La nena va encendre un tercer misto. Va veure's transportada sota un bonic arbre de Nadal. Era més gran i més ricament guarnit que aquell que havia pogut veure per Nadal, l'any passat, a casa un ric negociant, a través dels vidres de la porta. Milers de llums brillaven per les branques verdes, i moltes imatges acolorides, com les que es veuen en les botigues, aparegueren als ulls de la nena. Va estendre les dues mans vers l'arbre; però el misto va apagar-se. Totes les llums de Nadal semblava que pujaven amunt, amunt, fins a convertir-se en estrelles en el cel.

—Algú deu morir-se, va dir la nena, ja que la seva àvia, l'única persona que havia sigut bona per a ella, però que era morta feia molt temps, li havia dit: «Quan una estrella cau, una ànima vola a Déu».

Va rascar un altre misto a la paret. Una llum clara va escampar-se al seu voltant, i la nena va veure molt bé la seva àvia que li somreia dolçament.

—Àvia! —va cridar la nena. —Enduu-te-me'n! Ja sé que desapareixeràs quan el misto s'apagarà, com l'estufa, com l'oca rostida, com l'arbre de Nadal; però no em deixis aquí. Érem tant felices totes dues quan tu encara no te n'havies anat amb el bon Déu! En aquell temps em deies que aniria a trobar-te al cel, si era ben bona. Àvia! T'ho suplico! Demana al bon Déu que em deixi venir amb tu! No et dirà pas que no!

(Hans Christian Andersen. "La venedoreta de mistos", *Contes. Primera sèrie* Trad. J. Massó Ventós. Barcelona: Biblioteca Popular de "L'Avenç", 1907, p. 19-23)

Versió original: DEN LILLE PIGE MED SVOVLSTIKKERNE

Hendes smaa Hænder vare næsten ganske døde af Kulde. Ak! en lille Svovlstikke kunde gjøre godt. Turde hun bare trække een ud af Bundtet, stryge den mod Væggen og varme Fingrene. Hun trak een ud, »ritsch!« hvor spruddede den, hvor brændte den! det var en varm, klar Lue, ligesom et lille Lys, da hun holdt Haanden om den; det var et underligt Lys! Den lille Pige syntes hun sad foran en stor Jernkakkellovn med blanke Messingkugler og Messingtromle; Ilden brændte saa velsignet, varmede saa godt! nei, hvad var det! - Den Lille strakte allerede Fødderne ud for ogsaa at varme disse, - - da slukkedes Flammen, Kakkellovnen forsvandt, - hun sad med en lille Stump af den udbrændte Svovlstikke i Haanden.

En ny blev strøget, den brændte, den lyste, og hvor Skinnet faldt paa Muren, blev denne gjennemsigtig, som et Flor; hun saae lige ind i Stuen, hvor Bordet stod dækket med en skinnende hvid Dug, med fiint Porcellain, og deiligt dampede den stegte Gaas, fyldt med Svedsker og Æbler! og hvad der endnu var prægtigere, Gaasen sprang fra Fadet, vraltede hen af Gulvet med Gaffel og Kniv i Ryggen; lige hen til den fattige Pige kom den; da slukkedes Svovlstikken og der var kun den tykke, kolde Muur at see.

Hun tændte en ny. Da sad hun under det deiligste Juletræ; det var endnu større og mere pyntet, end det hun gjennem Glasdøren havde seet hos den rige Kiøbmand, nu sidste Juul; tusinde Lys brændte paa de grønne Grene og brogede Billeder, som de der pynte Boutikvinduerne, saae ned til hende. Den Lille strakte begge Hænder i Veiret - da slukkedes Svovlstikken; de mange Julelys gik høiere og høiere, hun saae de vare nu de klare Stjerner, een af dem faldt og gjorde en lang Ildstriben paa Himlen.

»Nu dør der Een!« sagde den Lille, for gamle Mormoer, som var den Eneste, der havde været god mot hende, men nu var død, havde sagt: naar en Stjerne falder, gaaer der en Sjæl op til Gud.

Hun strøg igjen mod Muren en Svovlstikke, den lyste rundt om, og i Glandsen stod den gamle Mormoer, saa klar, saa skinnende, saa mild og velsignet.

»Mormoer!« raabte den Lille, »O tag mig med! jeg veed, Du er borte, naar Svovlstikken gaaer ud; borte ligesom den varme Kakkellovn, den deilige Gaasesteg og det store velsignede Juletræ!«

(Hans Christian Andersen. "Den lille Pige med Svovlstikkerne", *Nye Eventyr*. Bind II:2. København: C.A. Reitzel, 11. november 1848, p. 154-155)

(Hans Christian Andersen. "Den lille Pige med Svovlstikkerne", Frølund, Casp. Fred. Soph. *Dansk Folkekalender for 1846*. Fred. Frølund & Flinch, 1845, p. 134-135)